

THÔNG CÁO BÁO CHÍ

Về đánh giá điều hành chính sách tiền tệ năm 2012, định hướng điều hành trong năm 2013

Năm 2012, kinh tế trong nước gặp nhiều khó khăn trong những tháng đầu năm với tăng trưởng kinh tế ở mức thấp. Tuy nhiên, với việc triển khai đồng bộ các giải pháp ưu tiên kiềm chế lạm phát, ổn định kinh tế vĩ mô, duy trì tăng trưởng ở mức hợp lý, tháo gỡ khó khăn cho hoạt động sản xuất kinh doanh, hỗ trợ thị trường theo chủ trương của Chính phủ, từ quý II kinh tế vĩ mô đã có chuyển biến tích cực. Mặc dù vậy, hoạt động sản xuất kinh doanh vẫn còn khó khăn, hàng tồn kho vẫn ở mức cao, nợ xấu tăng, đòi hỏi phải tiếp tục có các giải pháp đồng bộ từ phía các bộ, ngành để nền kinh tế sớm lấy lại đà tăng trưởng kinh tế trong năm 2013. Ngân hàng Nhà nước (NHNN) đánh giá kết quả điều hành chính sách tiền tệ năm 2012 và định hướng điều hành trong năm 2013 như sau:

1. Về các giải pháp điều hành và kết quả đạt được trong năm 2012

Thực hiện chỉ đạo của Chính phủ tại Nghị quyết số 01/NQ-CP ngày 3/1/2012, NHNN đã ban hành Chỉ thị số 01/CT-NHNN ngày 13/2/2012 về tổ chức thực hiện chính sách tiền tệ và đảm bảo hoạt động ngân hàng an toàn, hiệu quả năm 2012; đồng thời bám sát các chỉ đạo của Chính phủ tại Nghị quyết số 13/NQ-CP ngày 10/5/2012, trong năm 2012 NHNN đã tổ chức triển khai có hiệu quả các giải pháp điều hành chính sách tiền tệ và hoạt động ngân hàng, tập trung vào các nhóm giải pháp chính như: (1) Điều hành linh hoạt và đồng bộ các công cụ chính sách tiền tệ để kiểm soát tiền tệ hợp lý, phù hợp với mục tiêu kiểm soát lạm phát và hỗ trợ tăng trưởng kinh tế; (2) Điều hành chính sách lãi suất phù hợp với diễn biến kinh tế vĩ mô, đặc biệt là diễn biến lạm phát và điều kiện thị trường tiền tệ để giảm mặt bằng lãi suất cho vay, tháo gỡ khó khăn về chi phí vay vốn của doanh nghiệp và nền kinh tế; (3) Xây dựng phương án và thực hiện linh hoạt các biện pháp kiểm soát tín dụng, phù hợp với diễn biến kinh tế vĩ mô và tình hình hoạt động của các tổ chức tín dụng (TCTD); (4) Phối hợp với bộ, ngành, địa phương quyết liệt triển khai nhiều giải pháp nhằm tháo gỡ khó khăn và tạo điều kiện cho doanh nghiệp, người dân vay vốn ngân hàng một cách hiệu quả; (5) Tập trung các biện pháp xử lý và giảm thiểu nợ xấu; (6) Điều hành linh hoạt tỷ giá, thu hẹp phạm vi hoạt động ngoại hối kết hợp với xử phạt nghiêm các vi phạm trong hoạt động ngoại hối, góp phần ổn định thị trường ngoại hối, hạn chế tình trạng đô la hóa, ổn định tỷ giá; (7) Tăng cường công tác thanh tra, giám sát hoạt động của các TCTD nhằm đảm bảo an toàn hệ thống; (8) Công tác báo cáo thống kê được củng cố đáp ứng nguồn thông tin, số liệu cho công tác phân tích, dự báo phục vụ cho công tác chỉ đạo, điều hành; (9) Hoạt động thông tin, truyền thông được đổi mới, chủ động cung cấp thông tin cho các cơ quan thông tin, báo chí về tiền tệ, hoạt động ngân hàng, tạo lòng tin cho doanh nghiệp và công chúng đối với các giải pháp điều hành của NHNN.

Nhờ thực hiện quyết liệt và đồng bộ các giải pháp như đã nêu trên, NHNN đã đạt được những kết quả tích cực trong điều hành chính sách tiền tệ năm 2012 như sau:

Thứ nhất, các chỉ tiêu tiền tệ tăng trưởng hợp lý (tổng phương tiện thanh toán cả năm 2012 tăng khoảng 20%, tín dụng tăng khoảng 7%), phù hợp với mục tiêu kiểm soát lạm phát ở mức thấp 6,81%, ổn định kinh tế vĩ mô, hỗ trợ tăng trưởng kinh tế ở mức 5,03%.

Thứ hai, mặt bằng lãi suất huy động và cho vay đã giảm mạnh về mức định hướng của NHNN đề ra ngay từ đầu năm, nhưng với lộ trình giảm nhanh hơn dự kiến, phù hợp với diễn biến kinh tế vĩ mô, tiền tệ, đặc biệt là diễn biến của lạm phát. Lãi suất huy động giảm từ 3-6%/năm, lãi suất cho vay giảm 5-9%/năm so với cuối năm 2011 và đã trở về mức lãi suất cuối năm 2007.

Thứ ba, tín dụng tăng trưởng thấp nhưng cơ cấu tín dụng chuyển dịch theo hướng tích cực, phù hợp với chủ trương của Chính phủ. Đến ngày 20/12/2012, tín dụng tăng 6,45% so với cuối năm 2011, trong đó tín dụng bằng VND tăng 8,92%, tín dụng bằng ngoại tệ giảm 3,51%; tín dụng đối với xuất khẩu, nông nghiệp, nông thôn tăng cao hơn tăng trưởng tín dụng chung, tỷ trọng dư nợ cho vay đối với lĩnh vực không khuyến khích giảm so với cuối năm 2011.

Thứ tư, việc NHNN chỉ đạo các TCTD triển khai quyết liệt và đồng bộ các giải pháp về tín dụng, lãi suất đã góp phần tháo gỡ khó khăn cho các doanh nghiệp về chi phí vay vốn và khả năng tiếp cận vốn vay ngân hàng để duy trì hoạt động sản xuất kinh doanh. Tính đến ngày 20/12/2012, dư nợ cho vay bằng VND có mức lãi suất trên 15%/năm chiếm tỷ trọng 18,7%, giảm so với mức 65% trước ngày 15/7/2012; đến cuối tháng 9, các TCTD đã xem xét điều chỉnh kỳ hạn trả nợ, gia hạn nợ và giữ nguyên nhóm nợ cho khách hàng vay với tổng số là 252.159 tỷ đồng.

Thứ năm, thanh khoản của hệ thống các TCTD được cải thiện, số dư tiền gửi của TCTD tại NHNN luôn cao hơn so với yêu cầu dự trữ bắt buộc, tỷ lệ tín dụng/huy động vốn bằng VND giảm xuống mức khoảng 95%; lãi suất trên thị trường liên ngân hàng giảm mạnh từ 10-11%/năm so với cuối năm 2011 và hiện ổn định ở mức thấp.

Thứ sáu, nợ xấu của các TCTD sau khi tăng mạnh vào những tháng đầu năm đã được khống chế và từng bước xử lý.

Thứ bảy, thị trường ngoại hối và tỷ giá ổn định, đến ngày 21/12/2012, tỷ giá mua trung bình của các ngân hàng thương mại giảm 0,96% so với cuối năm 2011, tình trạng đô la hóa giảm (tỷ lệ tiền gửi ngoại tệ/tổng phương tiện thanh toán là 13,2%, thấp hơn mức 15,8% cuối năm 2011). NHNN đã mua một lượng ngoại tệ đáng kể bổ sung cho Dự trữ ngoại hối Nhà nước, nâng cao niềm tin của thị trường đối với các giải pháp, chính sách của NHNN.

Thứ tám, sau một năm quyết liệt triển khai cơ cấu lại hệ thống các TCTD, rủi ro hệ thống từng bước được kiểm soát, nguy cơ đổ vỡ hệ thống từng bước được đẩy lùi. Hoạt động của các TCTD về cơ bản an toàn, hoạt động lành mạnh, trật tự kỷ cương thị trường đã được khôi phục lại và duy trì ổn định.

Tuy nhiên, hoạt động điều hành chính sách tiền tệ và hoạt động ngân hàng còn một số điểm nổi lên: Tăng trưởng tín dụng thấp hơn nhiều so với mục tiêu đề ra là do các

nhân tố bên cầu tín dụng ngoài lãi suất; hoạt động của hệ thống các TCTD về cơ bản an toàn nhưng nợ xấu gia tăng; thanh khoản của toàn hệ thống các TCTD đã được cải thiện đáng kể, tuy nhiên một số NHTM cổ phần gặp khó khăn; một số TCTD chưa chấp hành nghiêm các quy định lãi suất huy động tối đa của NHNN.

2. Về định hướng và các giải pháp điều hành chính sách tiền tệ năm 2013

- Về định hướng điều hành: Để thực hiện có hiệu quả các mục tiêu do Quốc hội, Chính phủ đề ra, trên cơ sở kết quả điều hành chính sách tiền tệ năm 2012, NHNN định hướng mục tiêu các giải pháp điều hành chính sách tiền tệ năm 2013 như sau: *“Điều hành chính sách tiền tệ thận trọng và linh hoạt nhằm kiểm soát lạm phát, tăng cường ổn định kinh tế vĩ mô, hỗ trợ tăng trưởng kinh tế ở mức hợp lý; điều hành lãi suất và tỷ giá phù hợp với diễn biến lạm phát và các cân đối vĩ mô, diễn biến thị trường tiền tệ và ngoại hối; hỗ trợ tích cực quá trình tái cơ cấu lại hệ thống ngân hàng theo Quyết định số 254/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ đúng lộ trình đã đề ra, đảm bảo an toàn hoạt động của hệ thống”.*

- Các giải pháp điều hành chính sách tiền tệ cụ thể như sau:

i) Điều hành linh hoạt và đồng bộ các công cụ chính sách tiền tệ, đảm bảo kiểm soát lượng tiền cung ứng, các chỉ tiêu tiền tệ như tổng phương tiện thanh toán, tín dụng ở mức hợp lý và điều chỉnh linh hoạt theo diễn biến kinh tế vĩ mô, tiền tệ, góp phần kiểm soát lạm phát ở mức 8%, ổn định kinh tế vĩ mô, hỗ trợ tăng trưởng kinh tế khoảng 5,5% theo chỉ tiêu của Quốc hội đề ra.

ii) Về giải pháp điều hành tín dụng: NHNN tiếp tục kiểm soát tăng trưởng tín dụng đối với các TCTD để đảm bảo mở rộng tín dụng đi đôi với an toàn, hiệu quả; tiếp tục chỉ đạo các TCTD tập trung vốn cho hoạt động sản xuất, kinh doanh, đặc biệt là các lĩnh vực ưu tiên như nông nghiệp nông thôn, xuất khẩu, công nghiệp hỗ trợ, doanh nghiệp vừa và nhỏ, doanh nghiệp ứng dụng công nghệ cao; không kiểm soát tỷ trọng cho vay đối với lĩnh vực không khuyến khích; tiếp tục cho phép các TCTD tự quyết định cho vay ngắn hạn bằng ngoại tệ đối với các nhu cầu vốn để thanh toán ra nước ngoài tiền hàng nhập khẩu xăng dầu của các doanh nghiệp không có nguồn thu ngoại tệ và cho vay trong nước để thực hiện phương án sản xuất, kinh doanh hàng xuất khẩu đối với doanh nghiệp có nguồn thu bằng ngoại tệ

iii) Điều hành tỷ giá và thị trường ngoại hối linh hoạt theo tín hiệu thị trường, phù hợp với quan hệ cung - cầu ngoại tệ, diễn biến cán cân thanh toán quốc tế và các cân đối vĩ mô; phối hợp với các Bộ, ngành tăng cường quản lý, kiểm tra, giám sát thị trường ngoại tệ, vàng và xử lý nghiêm các hành vi vi phạm, kiên quyết khắc phục tình trạng đô la hóa.

iv) Tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra, giám sát thị trường tiền tệ và hoạt động ngân hàng, kiểm soát chặt chẽ chất lượng hoạt động của các TCTD, đảm bảo an toàn hệ thống, tránh rủi ro và giảm nợ xấu.

v) Nâng cao chất lượng thống kê, dự báo phục vụ cho hoạch định và điều hành chính sách tiền tệ; làm tốt công tác thông tin truyền thông, đưa thông tin đầy đủ, kịp thời về các giải pháp điều hành chính sách tiền tệ và hoạt động ngân hàng./.

NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC VIỆT NAM